

Asia: VN/7206/2020

HE terveydenhuoltolain ja sosiaalihuoltolain muuttamisesta; Valmiutta ja häiriötilanteiden hoitamista koskevat säädökset

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnon antajan organisaatio

Kunta tai kuntayhtymä

Muita kommentteja

Etelä-Karjalan yhdeksän kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuu on Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymällä (Eksote), joka on osa HYKS erva. Eksote huolehtii perusterveydenhuollosta, erikoissairaanhoidosta ja sosiaalihuollosta alueellaan, ja on tärkeää, että kaikelle toiminnalle ja erityisesti päivystykselle taataan riittävät paikalliset resurssit myös poikkeusoloissa.

Näkemyksenne ehdotetuista sosiaalihuoltolain muutoksista

Sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisessä valmiussuunnittelussa tulee huomioida sosiaalihuollon suunnittelu tasavertaisena terveydenhuollon suunnittelun kanssa. Valmiussuunnittelussa tulee yhdessä sopia, minkälaista tilannetietoa alueilla kerätään ja minkälaista tilannekuvaa ylläpidetään, minkälainen rakenne tilannekuvan laatimiseen ja seuraamiseen tulee olla.

Johtaminen ja ohjaaminen tulee toteuttaa yhdessä alueellisten johtovastuussa olevien tahojen kanssa: Eksotea koskevat resurssien jakoa koskevat päätökset on hyväksyttävä aina Eksotessa sen lisäksi, että niistä on periaatetasolla sovittu valmiussuunnitelmassa.

Alueellisesti rajautuneessa suuronnettomuus- tai normaaliolojen häiriötilanteessa tai poikkeusoloissa johtamisen tulee säilyä paikallistasolla Eksotessa, jotta alueelliset erilaiset organisaatorakenteet, resurssit, osaaminen, verkostot, toimintamallit, sovitut ja toimivat käytännöt tulevat riittävästi huomioitua. Eksote voi myös vastaanottaa tukea yliopistollista sairaalaa ylläpitävä sairaanhoitopiiriltä.

Valtion osallistuminen rahoituksella sosiaalihuollossa tarvittavaan valmiuden ylläpitämiseen ja erityistilanteiden hoitamiseen on tarpeen. Psykososiaalinen tuki on pitkäaikainen prosessi, jolle tulee turvata riittävät resurssit ja rahoitus koko tuen ajaksi.

Näkemyksenne ehdotetusta terveydenhuoltolain muutoksista

Keskitetty johtaminen suuronnettomuus- tai normaaliolojen tai poikkeusolojen häiriötilanteissa lienee perusteltua, jos tilanne koskettaa laajaa, useampaa kuin yhden sairaanhoitopiirin aluetta tai jos alueen omat voimavarat eivät riitä tilanteen hoitamiseen. Eksote hoitaa kuitenkin itsenäisesti ne normaaliolojen tai poikkeusolojen häiriötilanteet, jotka ovat hoidettavissa maakunnan sisällä. Eksote ei lähtökohtaisesti ole halukas luovuttamaan henkilökuntaa toisille sairaanhoitopiireille samalla omaa toimintakykyään heikentäen eikä henkilökuntakaan halua tulla pakkosiirretyksi. Eksoten johto on kuitenkin viimekädessä vastuussa alueensa palvelujen mahdollisista puutteista, jos henkilökuntaa on siirtynyt toisaalle.

Lakiesityksessä ollaan antamassa paljon valtaa yliopistollista sairaalaa ylläpitävälle sairaanhoitopiirille ja yliopistolliselle sairaalalle, jolla ei ole aiempaa kokemusta perusterveydenhuollosta eikä sosiaalihuollosta. Eksote pitää siihen nähden tärkeänä, että johtamisessa ja ohjaamisessa huomioidaan alueellisesti erilaiset organisaatorakenteet, resurssit, osaaminen, verkostot, toimintamallit, sovitut ja toimivat käytännöt sekä muut alueelliset ja paikalliset tarpeet ja eroavaisuudet. Johtaminen ja ohjaaminen tulee toteuttaa yhdessä alueellisten johtovastuussa olevien tahojen kanssa: Eksotea koskevat resurssien jakoa koskevat päätökset on hyväksyttävä aina Eksotessa sen lisäksi, että niistä on periaatetasolla sovittu valmiussuunnitelmassa.

Kähkönen Mari
Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystoimi